

Rafael Vídac

Turtingiausias žmogus

Romanas

*Kuo daugiau turime viduje,
tuo mažiau reikia išorėje*

Alma littera

Ižanga

Žinau, kad ji taip pat tuoj pabus, bet vis tiek atsargiai išlipu iš lovos, kad jos nepažadindčiau. Naujos dienos šviesa jau sunkiasi pro pravertą langą, sustingstu ir keletą akimirų stebiu jos ramų alsavimą. „Jis buvo teišus, – dėkingas galvoju. – Daug lengviau vertinti viską, kas svarbiausia gyvenime, tada, kai tai jau turime... Arba manome, kad viskas jau prarasta.“

Tyliai įeinu į vonią. Perlieju veidą vandeniu, žvilgsnis lieka prikaustytas prie atvaizdo veidrodyje, akimirką galvoju apie pastaruosius savo gyvenimo metus, tyliai atsidūstu ir nusišypsau savo paties atvaizdui.

– Pasiekei tai, Nikolai, – sušnibždu paaukuotam veidrodžiui. – Net pačiose nerealiausiose svajonėse nebūtum pagalvojęs, kad kada nors būsi toks beprotiškai turtingas.

1

Kortelė

Prakaituotomis rankomis tvirtai laikiau suspaudęs vairą, kol žvalgiausi pro pravirą automobilio langą. Kitoje gatvės pusėje esančio banko durys vis dar buvo uždarytos, bet vos už penkių minučių iš už kampo išnirs mano buvęs viršininkas ir jas atidarys.

Buvau visiškai tuo tikras. Taip pat, kaip ir šįryt, viskas vyko jau kelerius metus. Tas kvailys gyveno šveicariško laikrodžio tikslumu ir buvo akivaizdu, kad kaip tik dėl šito jis jautėsi neįtikėtinai savimi patenkintas.

Stipriau suspaudžiau vairą ir pajutau, kaip po mano pirštais sugirgždėjo oda. Tėvas mėgdavo sakyti, kad neprotinga priiminėti svarbius sprendimus, kai esi susinervinęs. Keista, kad tai prisiminiau būtent šią akimirką. Iš esmės tai, kad prašvaisčiau didumą gyvenimo dirbdamas šiame banke, buvo jo kaltė. Taigi, susinervinęs ar ne, buvau tikras, kad paskutinį kartą užėiti į centrinį banko skyrių šis metas yra toks pat tinkamas kaip ir bet kuris kitas.

Paėmiau butelį iš po kojų ir patraukiau gerą gurkšnį. Prieš keletą mėnesių nebūčiau nė pagalvojęs, kad gersiu gryną džiną, bet stebėtinai greitai jau sugebėjau jį gerti be toniko.

Žvilgtelėjau į laikrodį prietaisų skydelyje. Be keturių minučių.

Atvykau padaryti to.

Tą pačią akimirką, kai tik anas idiotas išdygs prie durų, griebsiu jam už marškinių apykaklės ir įsitempsiu į automobilį. Esu tikras – tai jam bus netikėta. Tikras malonumas bus matyti jo baimės iškreiptą veidą.

Norėjau jam užduoti keletą klausimų, reikėjo, kad paaiškintų savo sprendimą išmesti mane iš darbo. Žinoma, galėjau suprasti skyriaus, kuriame dirbau, uždarymo motyvus – ši prakeikta visuotinė krizė skandina viską, – bet mano protas nepajėgė suvokti, kaip jie išsivers be mano darbo... Tik jau ne po tiek metų, atiduotų šiai kompanijai. Tik jau ne tokiu visiškai nelauktu ir netikėtu būdu, ir be nė vieno „atsiprašau“ iš tų, kurie dar sugebėjo pažvelgti man į akis.

Turbūt dabar teksis skirti daugiau dėmesio įsiutusiam žmogui ir galės man paaiškinti, ką gi turėčiau daryti be darbo, be ateities... ir be žmonos.

Prisiminiau Sarą, žiūrinčią į mane nusivylimo ir gailėsčio kupinomis akimis, tie prisiminimai iki šiol neduoda ramybės. Iš tiesų ją supratau – negalėjo būti lengva gyventi su palūžusiu girtuokliu be menkiausios vilties.

Jauna mergina sportinio ėjimo žingsniu pralėkė pro šalį įtariai mane nužvelgdama. Užpakalinio vaizdo veidrodėlyje stebėjau ją nutolstančią ir garsiai atsidusau atslūgus įtampai. Pamačiau savo paties veidą, sulysusį ir prakaituotą, žvelgiantį į mane iš to mažo veidrodėlio.

– Nieko keisto, kad siunti, Nikolai, – liūdnai tariau užpakalinio vaizdo veidrodėliui prieš priglausdamas butelį prie lūpų.

Be trijų minučių.

Nauja pykčio banga užliejo širdį.

Kažkas praėjo ir ryžtingu žingsniu pasileido link įėjimo.

– Štai ir jis...

Pasižiūrėjau į laikrodį prietaisų skydelyje. Be vienos minutės. Be jokios abejonės,ėjo neskubėdamas.

Paskutinį kartą gurkštelėjau hendrikso ir uždėjau ranką ant durelių rankenėlės.

Atvykau padaryti to.

Kostumuotas tipas su kaklaraiščiu priėjo prie durų ir iš kišenės išsitraukė raktus. Numečiau butelį į šoną ir atidariau automobilio dureles.

– Atsiprašau!

Iš kitos gatvės pusės prie banko lėtai klidikščiaavo senukų pora, įnirtingais rankų mostais bandydami atkreipti mano buvusio viršininko dėmesį.

– Atsiprašau, pone, norėjome jūsų paklausti...

– Atleiskite, biuras atidaromas tik po pusvalandžio. Jei galėtumėte sugrįžti vėliau, mielai jus priimčiau.

– Anūkas vakar sakė, kad jūs mus apgavote! – pasipiktinęs sušuko senukas. – Sakė, kad jūs pavogėte mūsų santaupas!

– Klausykite, manau, jus suklaidino. Mes nieko nevo-gėme. Prašau grįžti už valandėlės ir mes jums viską paai...

– Vagys! Tai mūsų viso gyvenimo santaupos! Gražinkite mums pinigus! – užriko senukas.

Senutė bandė suturėti vyrą laikydama jį už rankos ir murmeldama neaiškius žodžius, kurių niekas negalėjo girdėti.

Mano buvęs viršininkas nusprendė vėl sutelkti dėmesį į durų rakinimą purtydamas galvą, lyg vaidintų, kad jo kantrybė beribė. Pažvanginęs raktų ryšulėliu pagaliau rado tinkamą ir įkišo į rakto skylutę. Trakstelėjus spynai įėjo vidun, greitai uždarė ir užrakino duris tuo pat metu, kai senukų pora pagaliau prisiartino.

Permirkęs nuo prakaito ir padažnėjusiu pulsų tyliai uždariau automobilio dureles. Stebėjau, kaip senutė bando patraukti savo įsiutusį vyrą žadėdama, kad viskas bus gerai.

Bet gerai nebus.

Aš tai puikiai supratau. Juk žinojau, kokius produktus siūlome klientams, dalis jų buvo paslėpta apgaulė. Ta pora neatgaus savo pinigų. Galbūt, jei pasiseks, po kokių dešimties metų... Jei dar bus gyvi.

„Visas mano gyvenimas yra melas.“

Ši skausminga ir nuolat galvoje besisukanti mintis nedavė man ramybės. Pamėginau susikoncentruoti į kitus dalykus, nusiraminti ir normaliai kvėpuoti. Grįšiu kitą dieną, o tada jau tikrai sučiupsiu tą vagį, tą...

Bet tada jau supratau.

Tai buvo ne mintis, o greičiau lyg žaibas kirtęs jausmas. Supratau, kad niekada nieko panašaus nepadaryčiau. Tiesą sakant, tai, ką ruošiausi padaryti, būtų lyg savęs žalojimas.

Įsikniaubiau veidu į rankas ir prapliupau verkti.

* * *

Skausmingas ir nesiliaujantis garsas privertė pramerkti vieną akį. Ryto šviesa ir eismo gaudesys priminė, kad ten už sienų gyvenimas tęsiasi. Prisiminiau, kad esu nebe savo prabangaus ir erdvaus dviejų aukštų buto salone, o

kukliame bendrabučio kambarėlyje, kuri vos ne vos tegalėjau išlaikyti.

Apie tai galvoti buvo ne itin malonu, todėl vėl lėtai panirau į švelnią prieblandą... Nemalonus zvimbimas, pervėręs kaukolę, privertė pašokti nuo sofos lyg spyruoklę. Tai buvo didelė klaida: nepakeliamo skausmo banga tarsi sprogo galvoje ir privertė prisiminti, kad ir skausmas, ne tik gyvenimas, tęsiasi.

Lengviau atsidusau ant buteliais ir taurėmis apkrauto stalelio radęs vaistų nuo klaikių pagirių.

Patraukęs gerą gurkšnį, pažiūrėjau į duris. Pasirodo, triukšmas sklido iš buto telefonspynės – kažkas skambino iš lauko, bet, atrodo, pavargo laukti.

Pažvelgiau į savo bendranuomio kambario duris ir tik tada prisiminiau, kad šiuo metu jis išvykęs aplankyti tėvų. Taip dar geriau. Vaikinukas gan tvarkingas, jo tikrai nepradžiugintų dabartinė mūsų svetainės būklė.

Naujas garsas sudrumstė tylą. Šį kartą durų skambučio. Kad ir kas ten buvo, kažkaip sugebėjo patekti į namą, atrodo, rimtai nusiteikęs mane pakankinti. Keikdamasis sunkiai pakilau nuo sofos ir apsižiūrėjau, kad esu be kelnių. Keilioms sekundėms sustingau bandydamas nuspręsti: atidaryti duris be kelnių, pasiieškoti jų ar vėl įgrūsti galvą tarp sofos pagalvėlių ir laukti, kol šis košmaras baigsis.

Skambutis sučirškė dar porą kartų.

– Nieko sau! – piktas kaip basiliskas perčiuožiau per kambarį ir sustojau ties durimis. – Kas čia?!

– Pone Sansai? Kai ką jums turiu.

Keletą sekundžių bandžiau prisiminti, ar turėjau gauti kokį nors siuntinį, svarsčiau, ar tik nebūsiu užsisakęs ko nors internetu visiškai girtas.

– Pone! – neatlyžo atėjūnas.

– Dėl Dievo meilės! Kad ir ką atnešėte, palikite prie durų!

– Apgailestauju, Nikolai, bet privalau tai įteikti tiesiai tau į rankas...

Balsas nuskambėjo ryžtingai – kad ir kas jis, lengvai tikrai neišeis. Atsidusau ir pažvelgiau pro durų akutę: iš kitos durų pusės šypsojosi žemas vyrukas su akiniais raginiais rėmeliais.

– Atidaryk, Nikolai, užtruksime tik minutę.

Tas moksluko familiarumas sunervino dar labiau. Atitraukiau grandinėle ir pravėriau duris maždaug per sprindį. Nepažįstamasis atidžiai nužvelgė mane nuo galvos iki kojų, atrodė ne itin apstulbintas, kad stoviu priešais jį vienas apatiniais.

Tiesą sakant, jis atrodė... laimingas.

Įdėmiai į jį žvelgiau, kol mano dehidratuojančios smegenys ieškojo tinkamų žodžių, bet tuo pat metu vyras įkišo ranką į vidinę švarko kišenę ir ištraukęs atkišo man vizitinę kortelę dar plačiau nusišypsodamas.

– Paskambink jam, kai tik galėsi. Pamatysi, tai bus geriausias sprendimas tavo gyvenime.

Iš nuostabos netekęs amo žvelgiau jam į akis. Buvo akivaizdu, kad jis jaučiasi kuo puikiausiai, bet tose akyse atsispindėjo ir gailestis man.

To jau buvo per daug. Iš visų jėgų užtrenkiau duris.